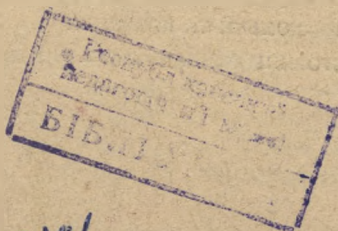

ПРОЛҀТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ПІОНЕРВОЖАТІЙ

ОРГАН ЦК ЛКСМУ

16 974

ГРУДЕНЬ

23

1939

За розгортання масової кінороботи

А. Скрипніченко

Методист по кінороботі Центрального будинку художнього виховання дітей

В своїх рішеннях партія Леніна — Сталіна не раз підкреслювала надзвичайно важливе значення кіно в справі комуністичного виховання трудящих, піднесення їх культурного рівня. Кіно — найдоступніше, найбільш масове мистецтво, яке має величезну силу впливу на глядача.

Фільми допомагають дітям збагатити знання про тяжке минуле нашої батьківщини, про героїзм радянського народу, допомагають краще орієнтуватися в усіх явищах радянської дійсності, зміцнюють любов до радісного сьогодні, закликають до боротьби за ще прекрасніше завтра.

Найцінніші знання з усіх галузей соціалістичного будівництва, науки, техніки, мистецтва знаходять своє відображення в фільмах. Кожний видатний твір нашого кіномистецтва дає поштовх думкам, уявам дітей, сприяє розширенню їх морального й розумового горизонту, допомагає виховувати властиві радянському юнацтву якості: відданість справі більшовицької партії, непримирненість до ворогів, любов до батьківщини, героїзм.

І не випадково наші діти особливо люблять кіно. Позитивні герої входять в їх свідомість. Діти живуть ними, намагаються наслідувати героїв, мріють бути такими, як вони. Дуже показово, наприклад, що на зміст дитячих ігор впливають кращі зразки радянської кінематографії. Досить пригадати Чапаєва, який

став улюбленим героєм дітей.

Але, не зважаючи на величезні можливості кіно у виховній роботі, воно використовується далеко не в достатній мірі. Масова робота навколо фільму (вступне слово, голосне читання художніх творів, зв'язаних з темою фільму, обговорення) не провадиться.

Юного глядача цікавить історія кіно, питання кінотехніки. Дітей старшого віку цікавлять творчі питання, зокрема, сценарна творчість. І на всі питання юний глядач відповіді в позашкільних установах не одержує. Дитяча творчість на матеріалі кіно не знаходить ніякої допомоги й керівництва.

Кіноробота в позашкільних установах зводиться тепер лише до демонстрації фільмів. Дати високоякісний фільм — цього ще не досить. Треба повністю довести ідею цього фільму до свідомості глядача, вказати йому на недоліки й переваги фільму, допомагати йому зробити вірні висновки. І тоді юний глядач, після перегляду фільму, одержить не лише емоціональну насагу, а й знання.

В цьому й полягає величезне значення масової роботи навколо фільму.

В одній з кімнат, де провадиться позашкільна робота, слід організувати кінокуток або, принаймні, кіновітрину. Кінокуток треба оздобити художньо виконаними плакатами з висловлюваннями Леніна, Сталіна, рішен-

нями партії про кіно, портретами провідних діячів кіно, орденоносців, з їх короткими біографіями, малюнками дітей на матеріалі фільмів, відгуками дітей про фільми.

До кожного художнього фільму, який має демонструватись, слід підібрати критичний матеріал з газет та журналів і вивішувати його під заголовком „Діти! Читайте про фільм“.

У другій частині щита, під заголовком „Що нового в галузі кіно“, можна вмщати матеріал про новини кінотехніки, відомості про кінопромисловість, які сценарії пішли у виробництво, які фільми мають вийти на екран, над чим працюють провідні режисери, сценаристи, актори, про події в галузі кіно.

Коли план складено, бібліотекар, разом з викладачем літератури, підбирає за тематикою видатних фільмів художню літературу й вивішує список рекомендованої літератури до загального відомо. З художніх творів, підібраних до тематики фільмів, треба одібрати найбільш цікавий твір і ознайомити з ним дітей.

Голосне читання художніх творів допомагає дітям глибше ознайомитись з матеріалом фільму, привчає їх вдумливіше ставитись до фільму. Голосне читання особливо бажано провадити до фільмів, зроблених за літературними творами („В людах“, „Дитинство“, „Мати“ — Горького, „Дубровський“, „Руслан і Людмила“ — Пушкіна і т. д.). Вступне слово — не більше 10—15 хвилин — має підготувати юного глядача до нових вражень, допомогти йому вірно

розібратись у тому, що він побачить. В слові треба дати коротку оцінку фільму.

Слід рішуче застерегти від того, щоб вступне слово до фільму перетворювалось у переказ його змісту. Посилатись на зміст фільму, говорити про окремі епізоди доцільно лише тоді, коли це витікає з необхідності підтвердити висунуті в слові положення.

Діти дуже глибоко сприймають ідею фільму. Одні герої глибоко зворушують дітей, примушують їх думати, збуджуючи в них питання, які потребують авторитетної відповіді. Захоплення вчинками героїв викликає в дітей бажання поділитись своїми думками з товаришами. Висловлюючи своє захоплення героєм, розповідаючи про нього, вони ще раз переживають весь фільм. Ось чому великої ваги набирає обговорення баченого фільму, яке є логічним завершенням роботи з дітьми щодо даної картини.

Починати обговорення слід з розповіді самих дітей про фільм. Кожний розповідає про те, що його особливо вразило, що йому особливо запам'яталось. Після розповідей керівник пропонує обміняти думками про дієвих осіб та взаємовідносини між ними. Це допомагає з'ясувати, в якій мірі учні зрозуміли героїв. Керівник пояснює переживання дієвих осіб і розкриває зв'язок фільму з часом, який твір відбиває. Обговорення фільмів привчає дітей до елементарного аналізу твору — фільму.

Бесіди. У дітей і молодшого й старшого віку виникають питання: „Як робиться фільм?“,

„Чому кіно розмовляє?“, „Як робиться мультиплікація?“. Бесіди можна провести, користуючись популярною кінолітературою. Для проведення бесіди на тему „Чому кіно розмовляє?“ можна запросити кіномеханіка, який покаже дітям проєкційний апарат, плівку і наочними засобами допоможе дітям зрозуміти принципи проєкції.

Читання сценаріїв. Дітей старшого віку цікавлять і спеціальні питання, зокрема, сценарна творчість. Літературний сценарій, як один з видів художньої літератури, існує незалежно від кінематографічного оформлення, як існує п'єса незалежно від виконання її на сцені. Кіновидавництво випустило найкращі зразки сценарної творчості: „Ленин в Октябрє“, „Ленин в 1918 году“, „Мы из Кронштадта“, „Чапаєв“, „Минин и Пожарский“, „Щорс“.

В журналі „Искусство кино“ за 1939 р. в № 4 надруковано сценарій учасника Всесоюзного сценарного конкурсу, педагога Потрашева „Личное дело“ на матеріалі шкільного побуту. Читання сценарія з дітьми середнього й старшого віку дасть велику користь.

Дитяча творчість за матеріалами фільмів. Діти часто під впливом найбільш яскравого, що їх вразило в фільмі, відбивають свої враження в малюнках, скульптурах, макетах. З найкра-

щих зразків можна організувати в кінокутку виставку дитячої творчості на матеріалах фільмів.

Треба відзначити, що навіть найкращі Палаці піонерів (Київ, Харків, Одеса, Дніпропетровськ) ігнорують інтереси дітей до кіно. В своїх планах, крім демонстрації фільмів, ніяких масових заходів до кіно не передбачають.

Байдужість, недооцінювання цієї важливої ділянки позашкільної роботи особливо неприпустимі після недавньої спеціальної ухвали ЦК ВЛКСМ і Комітету в справах кінематографії в питаннях дитячого кіно, яка чітко і виразно підкреслює надзвичайно важливу роль кіно в справі комуністичного виховання дітей.

Ця ухвала викликала велике піднесення серед творчих робітників кінематографії. Ми маємо підстави чекати від них повноцінних кінотворів для дітей. Але було б помилково думати, що ухвала не накладає ніяких зобов'язань на позашкільних працівників. Позашкільні працівники на ухвалу ЦК ВЛКСМ та Комітету в справах кінематографії в питаннях дитячого кіно повинні відповісти рішучим зрушенням в масовій роботі. Змагаючись за першість, вони повинні в своїй почесній роботі вихователів більшовицької зміни використати всі можливості кінемистецтва так, як вчить партія Леніна—Сталіна.